

Міністерство освіти та науки України
Харківський національний медичний університет

**ОПТИМІЗАЦІЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ДО
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ**

**Матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної
конференції**

18 квітня

Харків – 2024

Всеукраїнська дистанційна науково-практична конференція
**«ОПТИМІЗАЦІЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ДО
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ»**

Оптимізація мультидисциплінарного підходу до діагностики та лікуванню стоматологічних захворювань: Матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції, 18 квітня 2024 р., м. Харків. – Харків: ХНМУ, 2024. – 63 с.

Матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції «Оптимізація мультидисциплінарного підходу до діагностики та лікуванню стоматологічних захворювань»: Зб. наук. праць. – Харків, ХНМУ, 18 квітня 2024. – 63 с.

*Відповідальність за грамотність, автентичність цитат,
достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. Передрук і
відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом
дозволяється тільки при посиланні на Всеукраїнську дистанційну науково-практичну
конференцію **«ОПТИМІЗАЦІЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ДО
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ»**.*

Матеріали інтернет-конференції розміщені на Web-сторінці
Харківського національного медичного університету
(в Репозитарії ХНМУ) за адресою: <http://repo.knmu.edu.ua/>.

Відповідальний за випуск: *Савельєва Н.М., Томіліна Т.В.*
Комп'ютерна верстка та дизайн: *Жданова Н.О.*

Адреса оргкомітету:
кафедра стоматології ННІ ПО ХНМУ
Університетський Стоматологічний Центр ХНМУ
просп. Перемоги, 51, Харків, 61000, Україна

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ МІСЦЕВИХ АНЕСТЕТИКІВ НА СТАН КЛІТИННОЇ ЛАНКИ ІМУНІТЕНТУ У ПАЦІЄНТІВ З АЛЕРГОЛОГІЧНИМ СТАТУСОМ

Сторожєва М.В., Рекова Л.П.

46

ВЕДЕННЯ ПСИХІЧНИХ, НЕВРОЛОГІЧНИХ РОЗЛАДІВ І РОЗЛАДІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ВЖИВАННЯМ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН, У НЕСПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ

Томілін В.Г., Томіліна Т.В.

48

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОДУКТУ БІОРЕГУЛЮЮЧОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЗАСОБІВ ГІГІЄНИ НА ОСНОВІ МІНЕРАЛУ МОНТМОРИЛОНІТУ ПІД ЧАС МІСЦЕВОГО ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ПАРОДОНТУ

Худякова М. Б.

51

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ТКАНИН ПАРОДОНТУ У ОСІБ З МІКСТ-ГЕРПЕСВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ

Шелест М.Є.

54

АНАЛІЗ ПРИЧИН ПОВТОРНОГО ПРОТЕЗУВАННЯ ПРИ ПОВНІЙ ВІДСУТНОСТІ ЗУБІВ

Янішен І.В., Кричка Н.В., Сідорова О.В., Куліш С.А.

56

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПІВРОБІТНИКІВ ДО СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Янішен І.В., Куліш С.А., Кричка Н.В., Погоріла А.В.

58

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЦЕМЕНТНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФІКСАЦІЇ НЕЗНІМНИХ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ

Янішен І.В., Сідорова О.В., Сіверчук Д.В., Лобанов А.І.

60

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З БАТЬКАМИ НА ДИТЯЧОМУ СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ПРИЙОМІ

Ярославська Ю.Ю., Михайленко Н.М.

62

ПОКАЖЧИК АВТОРІВ

66

5. Сідорова ОВ, Янішен ІВ. Порівняльна оцінка фізико-механічних властивостей склоіономерних цементів для постійної фіксації незнімних ортопедичних конструкцій. Український стоматологічний альманах. 2019;2:59–63. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Usa_2019_2_14.
6. Сідорова ОВ, Янішен ІВ. Визначення токсичності вітчизняного склоіономерного цементу для постійної фіксації незнімних конструкцій зубних протезів. Медицина сьогодні і завтра. 2022;91(1):65-71.
7. Коробейніков ЛС, Коробейнікова ЮЛ, Король ДМ, Хавалкіна ЛМ. Критерії оцінки опорних зубів під металокерамічні конструкції за результатами конусно-променевої комп'ютерної томографії. 2018;4(2):237-241. DOI 10.29254/2077-4214-2018-4-2-147-237-241.
8. Янішен ІВ, Дюдін ІЛ. Патогенетичні механізми розвитку змін у рецепторному апараті зубів під час препарування твердих тканин та вплив депульпування на їх витривалість до механічних навантажень (огляд літератури). Вісник проблем біології і медицини. 2016;1(126):62-66.
9. Ярина ІМ. Аналіз обстеження пацієнтів із незадовільними результатами ортопедичного лікування дефектів твердих тканин зубів і зубних рядів незнімними конструкціями зубних протезів. Український стоматологічний альманах. 2018;4:38-43.
10. Sokolova II, German SI, Tomilina TV, Slynko YO, Potapchuk AM, Skydan KV, Udovychenko NM. Possibilities of modern X-ray examination methods for diagnostics of hidden dental caries of approximal localization. Wiad.Lek. 2019;72(7):1258-1264.
11. Yanishen IV, Sidorova OV, Berezhna OO, Saliya LG, Bugaiev VY. Analysis of the terms of usage of non-removable restorations fixed by different glass ionomer cements. Journal of Education, Health and Sport. 2021;11(12):307-319. DOI:10.12775/JEHS.2021.11.12.024.

1804 *Ярославська Ю.Ю., Михайленко Н.М.*
ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З БАТЬКАМИ НА ДИТЯЧОМУ СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ПРИЙОМІ

Харківський національний медичний університет

Кафедра стоматології дитячого віку та імплантології

м. Харків, Україна

Науковий керівник: д.мед.н., професор Назарян Р.С.

Правильна психологічна підготовка дітей до візиту до лікаря-стоматолога є запорукою налагодження контакту між дитиною та лікарем і успішного лікування, адже за даними різних авторів кожна друга дитина у віці від 3 до 10 років боїться іти на прийом до стоматолога [1,2,3].

Основну роль у підготовці дітей до першого відвідування стоматолога відіграють батьки. Тому нами представлена інструкція для батьків, як правильно підготуватися самим та підготувати дитину до прийому у дитячого стоматолога.

Інструкція для батьків перед відвідуванням дитячого стоматолога

Перше планове відвідування (нічого не болить, не турбує, батьки вирішили, що вже настав час для огляду у стоматолога). Ідеальний вік для первинного профілактичного огляду 2 роки. На жаль, батьки часто бояться у такому віці «травмувати психіку дитини», тим більше, що «у нього нічого не болить, дірок у зубах немає». Якщо зважилися на профілактичний огляд, підготовку необхідно проводити тільки в ігровій формі:

- ми підемо в місце, де подивляться які у тебе зубки, навчать як їх правильно чистити. У цьому віці не потрібно говорити, що ви йдете до лікаря. Для дитини двох років, найчастіше, лікар - це людина, яка робить щось неприємне. Ви не йдете нічого лікувати, ви йдете знайомитись і дізнаватись щось нове.

Справді, перше відвідування буде лише ознайомчим. Первинний огляд у межах необхідного мінімуму. Лікувальні маніпуляції, навіть якщо в них виявлено необхідність, не проводитимуться. В основному весь час прийому приділятиметься налагодженню контакту з дитиною.

Відвідування у віці після 4-х років:

- попереджайте дитину про похід до стоматолога максимум за 2 дні, краще за добу (попереджати треба, дитині теж потрібно налаштуватися). Якщо попередити за більший проміжок часу, то він може акцентуватись на цьому, його зможуть налякати якимись розповідями друзі у садку чи дворі. Крім того, він може акцентуватись на питанні «а що мені там робитимуть?»

- в ідеалі, вести до стоматолога повинен той з батьків, який сам не боїться лікувати зуби. Дитина перед відвідуванням лікаря не повинна відчувати жодних негативних емоцій, які походять від батьків. Категорично заборонено фразу «там треба буде трішечки потерпіти»!

- не обманюйте дитину, що їй у стоматолога «нічого не робитимуть». Ви йдете дивитися чи здорові у дитини зубки і якщо треба, то їх полікувати.

- ніколи перед першим відвідуванням не вимовляйте фразу «НЕ БІЙСЯ». Дитина ще не знає нічого про те, як і що відбуватиметься, але якщо ви їй скажете це кілька разів, вона обов'язково почне боятися. Наша психіка влаштована так, що часто ми не сприймаємо частинку "не" і дитина автоматично почує "бійся". А сказане кілька разів точно залишить негативний відбиток.

- розповідайте простими фразами, що може робити лікар: «Подивитися зубки за допомогою спеціального дзеркала», «подує на зуби повітрям», «полле на зуби водою із спеціальної трубочки», «намаже зуб чарівним варенням»...

- не кажіть, що там робитимуть уколи, будуть свердлили чи виривати зуби, щось розрізати тощо.

- проконсультуйтеся з лікарем, що Ви можете сказати дитині перед лікуванням.

- правильно вибирайте час для відвідин стоматолога! Вести до лікаря невиспану, голодну дитину, після двох тренувань дуже погана ідея! Навіть якщо вам так зручно!

- Час візиту до стоматолога має бути найоптимальнішим з погляду фізіології дитини.

- не вибирайте час, коли дитина зазвичай спить
- не переносьте прийом на вечір, тому що дитина в школі, тренуванні, на додаткових заняттях тощо
- не приводьте дитину на прийом голодною

- Налаштуйте дитину, що відвідування не займе багато часу (в ідеалі не більше 30 хвилин).

Пообіцяйте, що сходите в якесь улюблене місце після прийому, купіть щось смачне або нову іграшку. У дитини має зафіксуватися залишкове приємне враження від дня, коли він ходив до лікаря.

Що робити, коли дитина боїться стоматолога?

У стоматологічному кабінеті відведіть головну роль Лікарю! Дайте лікарю можливість налагодити контакт із дитиною:

- не перебивайте;

- відповідайте безпосередньо на питання;

- якщо лікар ставить запитання дитині, не відповідайте замість неї;

- не кричіть на дитину;

- не дублюйте дитині те, що щойно сказав лікар;

- не вимовляйте фраз "потерпи ще трохи", "лікар зараз закінчить", "залишилася хвилиночка" тощо. Час маніпуляції може визначити лише лікар!

- дозволяються підбадьорюючі фрази: «ти молодець!», «чудово поводишся!».

- не схоплюйтесь з місця, на якому Ви сидите і не намагайтеся обійняти, потримати за ручку-ніжку дитини під час маніпуляції!

Після того, як підете від стоматолога обов'язково розпитайте дитину чого він боявся і чи виправдалися його страхи. Поясніть, що якісь маніпуляції, яких він боявся, пройшли просто непомітно, а там, де було трохи неприємно, можна було терпіти. Зате тепер він має здоровий красивий зуб, який не болить і яким можна гризти улюблені яблука.

Висновки. Проведення попередньої бесіди з батьками перед першим візитом дитини до лікаря-стоматолога та дотримання рекомендацій, що надані у вищенаведеній інструкції, буде сприяти поліпшенню психологічного стану дитини та зробить лікування у дитячого стоматолога більш комфортним.

Література:

1. Desai S.P., Shah P.P., Jajoo S.S., Smita PS. Assessment of parental attitude toward different behavior management techniques used in pediatric dentistry // J Indian Soc Pedod Prev Dent. 2019;37(4):350-359. doi: 10.4103/JISPPD.JISPPD_138_18
2. Krikken J.B. Child rearing styles, dental anxiety and disruptive behavior: An exploratory study. / Krikken, J.B., Veerkamp, J.S. // European Archives of Paediatric Dentistry. – 2008. – №9. – P. 23-28.
3. Olumide F. Anticipatory anxiety in children visiting the dentist: lack of effect of preparatory information. / Olumide, F., Newton, J. T., Dunne, S., & Gilbert, D. B. // International journal of paediatric dentistry. – 2009. – №19(5). – P. 338-342.

